

Súd: Okresný súd Žiar n/H
Spisová značka: 5C/105/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412207586
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Kasanová
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2014:6412207586.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Jarmilou Kasanovou v právnej veci navrhovateľa Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Industriestrasse 13C, CH-6300 Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, zastúpený advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, proti odporcovi L. X., nar. X.X.XXXX, bytom B. O. B., Ž. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom v Košiciach, Sofijská 13, IČO: 42247268, zastúpený advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, so sídlom v Košiciach, Stará Baštová 2, IČO: 35569298, adresa pre doručovanie Košice, Budapeštianska 8, o návrhu na zaplatenie sumy 968,35 € s prísl. takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 623,95 € s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 109,01 €, počítaný od 3.5.2008 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 209,76 €, počítaný od 1.3.2008 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 303,19 €, počítaný od 1.4.2008 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1,99 €, počítaný od 28.6.2008 do zaplatenia, a to v pravidelných 10 € mesačných splátkach, posielaných vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou, splatnou do 20. dňa v mesiaci, nasledujúcim po mesiaci, v ktorom rozhodnutie vo veci samej nadobudne právoplatnosť s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd čo do zvyšku návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplatenia od odporcu spolu sumy 968,35 € s úrokom z omeškania s poukazom na to, že dňa 13.9.2007 odporca uzatvoril s právnym predchodcom navrhovateľa na základe žiadosti o uzatvorenie zmluvy o pripojení zmluvný vzťah, na základe ktorého sa Telefónica s.r.o zaviazala odporcovi poskytnúť služby telefónneho pripojenia v dohodnutom rozsahu a odporca sa zaviazal platiť odplatu za dohodnuté služby. Navrhovateľ v návrhu poukázal na to, že odporca nezaplatil platby za poskytnuté služby a vzhľadom k tomu, že porušil zmluvné podmienky, vznikla mu povinnosť zaplatiť aj zmluvnú pokutu. Právny zástupca navrhovateľa doručil súdu ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní s tým, že súhlasí, aby súd konal v jeho neprítomnosti, zároveň poukázal na to, že odporca uznal písomne čo do právneho dôvodu aj výšky celý dlh, a to v priebehu súdneho konania dňa 23.1.2014. Zároveň konštatoval, že odporca ich požiadal o povolenie splatenia žalovanej sumy v pravidelných mesačných splátkach vo výške 10 € mesačne pod stratou výhody splátok, s čím oni súhlasili.

Odporca sa na pojednávanie nedostavil, doručenie mal riadne vykázané, neúčast' neospravedlnil ani nepožiadal o odročenie pojednávania. K návrhu sa písomne nevyjadril. Odporca zostal v konaní nečinný. Súd konal v jeho neprítomnosti.

Do konania vstúpil vedľajší účastník na strane odporcu, ktorý sa takisto na pojednávanie nedostavil, doručenie mal riadne vykázané. V písomnom podaní vedľajší účastník na strane odporcu vzniesol námietku premlčania s poukazom na to, že navrhovateľ podal žalobný návrh po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty dňa 14.6.2012. Vedľajší účastník zároveň konštatoval, že nárok navrhovateľa, kde sa domáha zaplataenia zmluvnej pokuty, je nárokom z neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co 19/2012, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Humenné, sp. zn. 17C 161/2011 zo dňa 18.11.2011, ktorým zmluvné podmienky, týkajúce sa zmluvnej pokuty spoločnosti Telefónica O2 Slovakia s.r.o. boli posúdené ako neprijateľné a neplatné a zdôraznil tú skutočnosť, že súd právoplatne zakázal právnemu predchodcovi navrhovateľa používať a uplatňovať si túto zmluvnú pokutu, pričom tento zákaz vyplýva aj z ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, v spojení s čl. 2 ods. 3 Ústavy SR. Zároveň uviedol, že pokiaľ súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo Všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, je dodávateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky. Zároveň uviedol, že rovnakú povinnosť má aj právny nástupca navrhovateľa.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, a to oboznámil sa s podaným návrhom, so žiadosťou o uzavretie zmluvy o pripojení, s Dodatkom k zmluve o pripojení, s faktúrami, s oznámením o postúpení pohľadávok, so Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Telefónica O2 Slovakia, s.r.o., so zmluvami o postúpení pohľadávok, s písomným vyjadrením vedľajšieho účastníka, s uznaním dlhu, s ostatným spisovým materiálom.

Podľa § 43 ods. 1 Zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, v znení platnom a účinnom v čase vzniku právneho vzťahu, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 43 ods. 2 toho istého zákona podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a/ toho istého zákona podnik má právo na zaplataenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikať aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 491 ods. 2 Občianskeho zákonníka na záväzky vznikajúce zo zmlúv v zákone neupravených treba použiť ustanovenia zákona, ktoré upravujú záväzky im najbližšie, pokiaľ samotná zmluva neurčuje inak.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, účinného v čase uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie").

Podľa § 1 ods. 2 toho istého zákona tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb, ak k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky alebo ak plnenie súvisí s podnikaním na území Slovenskej republiky.

Podľa § 2 toho istého zákona na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre osobnú potrebu alebo pre potrebu príslušníkov svojej domácnosti,

b) predávajúcim

1. podnikateľ, 1) ktorý spotrebiteľovi ponúka alebo predáva výrobky, alebo poskytuje služby.

Podľa § 3 ods. 3 toho istého zákona každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka 9) alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že aktívna legitímácia pôvodného navrhovateľa na podanie návrhu vyplynula z uzavretej Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1623 a Prílohy k zmluve, uzavretej dňa 28.11.2003 medzi Telefónica Slovakia s.r.o. a pôvodným navrhovateľom. V priebehu konania pôvodný navrhovateľ uzatvoril s aktuálnym navrhovateľom dňa 31.1.2014 Zmluvu o postúpení pohľadávok, čím je daná aktívna legitímácia aktuálneho navrhovateľa.

Z vykonaného dokazovania súd má za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril s odporcom Zmluvu o pripojení na základe žiadosti o uzavretie zmluvy dňa 13.9.2007, pričom v ten istý deň bol uzavretý aj Dodatok k zmluve o pripojení. V zmysle zmluvy o pripojení právny predchodca navrhovateľa umožnil odporcovi využívať program služieb Pre mňa 250. Z Dodatku k zmluve o pripojení, bodu 2.1 vyplynulo, že odporca má záujem kúpiť a právny predchodca navrhovateľa sa zaviazal zabezpečiť príležitosť kúpiť odporcovi koncové telekomunikačné zariadenie, a to mobilný telefón, a to typ MT: SE 250 MP 250 za cenu 1,-Sk. Z Dodatku k zmluve o pripojení, z čl. II. bod 2.3 súd zistil, že záujemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto Dodatku, záujemca, resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10.375,62 Sk.

Odporca využíval služby navrhovateľa ako spotrebiteľ, navrhovateľ mu za poskytnuté služby fakturoval príslušnú sumu, avšak odporca za poskytnuté služby navrhovateľovi neplatil riadne a včas. Odporca nezaplatil faktúru č. 1000491549 zo dňa 15.4.2008, splatná dňa 2.5.2008 za zúčtovacie obdobie od 8.3.2008 do 7.4.2008 vo výške 3.283,90 Sk (109,01 €), nezaplatil faktúru č. 1000326394 zo dňa 13.2.2008, splatná dňa 29.2.2008 za zúčtovacie obdobie od 8.1.2008 do 7.2.2008 vo výške 10.330,30

Sk (342,90 €), pričom z tejto faktúry si navrhovateľ uplatňuje sumu 209,76 €. Odporca nezaplatil faktúru č. 1000397105 zo dňa 14.3.2008, splatná dňa 31.3.2008 za zúčtovacie obdobie od 8.2.2008 do 7.3.2008 vo výške 9.134,-Sk (303,19 €), odporca nezaplatil faktúru č. 1000720979 zo dňa 12.6.2008, splatná dňa 27.6.2008, za zúčtovacie obdobie od 8.5.2008 do 7.6.2008 vo výške 60,-Sk (1,99 €). V tejto časti súd návrh navrhovateľa považoval za dôvodný, nakoľko odporca využil služby právneho predchodcu navrhovateľa a za tieto služby mu riadne a včas nezaplatil.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka súd priznal navrhovateľovi z priznanej sumy aj úroky z omeškania vo výške, určenej v zmysle § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení, platnom v čase začatia omeškania. Výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Výška úroku predstavuje 8,50 % ročne. Súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania počnúc dňom, nasledujúcim po splatnosti jednotlivých faktúr. Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov, účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013 (§ 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.).

Z písomného podania právneho zástupcu navrhovateľa je zrejmé, že súhlasia so žiadosťou odporcu, aby mohol žalovanú sumu splácať po 10 € mesačne pod stratou výhody splátok. Vzhľadom na uvedené písomné podanie právneho zástupcu navrhovateľa súd umožnil odporcovi zaplatiť priznanú sumu v pravidelných 10 € mesačných splátkach, posielaných vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou, nasledujúcou do 20. dňa v mesiaci, nasledujúcim po mesiaci, v ktorom rozhodnutie vo veci samej nadobudne právoplatnosť s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (§ 160 ods. 1 OSP).

Vedľajší účastník na strane odporcu vzniesol námietku premlčania s poukazom na to, že návrh bol podaný po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty dňa 14.6.2012. Právny zástupca navrhovateľa predložil súdu uznanie dlhu, uzavreté medzi navrhovateľom a odporcom zo dňa 23.10.2014. V zmysle uvedeného uznania dlhu je zrejmé, že odporca sa zaviazal zaplatiť navrhovateľovi peňažný dlh, vzniknutý z titulu nezaplatených faktúr č. 1000491549, 5100242864, 1000326394, 1000397105 a 1000720979 za poskytnuté telekomunikačné služby a súvisiace nároky veriteľa, ktoré mu boli vystavené spoločnosťou Telefónica Slovakia, s.r.o. na základe Zmluvy o pripojení, uzavretej medzi ním a Telefónica Slovakia s.r.o. V uvedenom uznaní dlhu je konštatované, že dlh pozostáva zo sumy 1.699,16 €, ktorú tvorí dlžná istina vo výške 968,35 €, úrok z omeškania vo výške 531,01 €, náklady, spojené s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 OZ v sume 199,80 €. Zároveň odporca v uvedenom uznaní dlhu uviedol, že mu bolo oznámené postúpenie vyššie uvedenej pohľadávky prvotným veriteľom. V zmysle bodu 2. uznania dlhu je zrejmé, že odporca prehlásil, že peňažný dlh, špecifikovaný čo do právneho dôvodu a výšky v čl. 1 tohto uznania neodvolateľne uznáva a zároveň si je plne vedomý, že dlh, ktorý uznáva, je v čase uznania premlčaný, pričom je s touto skutočnosťou uzročený, nakoľko má záujem svoj dlh novému veriteľovi zaplatiť. Zároveň je konštatované, že toto písomné uznanie dlhu je prejavom jeho skutočnej, slobodnej a vážnej vôle a je si plne vedomý právnych následkov s týmto právnym úkonom spojených, čo potvrdil vlastnoručným podpisom. Ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh, určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok len, ak ten, kto ho uznal, vedel o jeho premlčaní (§ 558 Občianskeho zákonníka).

Uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon dlžníka, adresovaný veriteľovi, zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku, že v čase uznania dlh existoval. Tento právny úkon okrem všeobecných náležitostí pre právne úkony musí mať písomnú formu, musí byť z neho zrejmý dôvod vzniku pohľadávky, ako aj presne určená výška pohľadávky a zároveň musí obsahovať aj prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Uznať možno aj premlčaný dlh. Uznávací prejav dlžníka má právne účinky vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premlčaný. Ak došlo k platnému uznaniu premlčaného dlhu, dlžník sa už nemôže brániť námietkou premlčania, môže iba dokazovať, že dlh nevznikol, prípadne že dlh v čase, keď ho uznal, neexistoval.

Z predloženej listiny, a to uznania dlhu je zrejmé, že odporca sa zaviazal zaplatiť dlh navrhovateľovi, ktorý vznikol okrem iného aj titulom nezaplatených faktúr, v zmysle ktorých právny predchodca navrhovateľa fakturoval odporcovi sumy za nezaplatenie poskytnutých služieb. Predmetom uznania dlhu bol aj dlh, vzniknutý z faktúr č. 1000491549, 1000326394, 1000397105, ako aj č. 1000720979. Z uvedeného uznania dlhu jednoznačne vyplýva výška uznanej pohľadávky, ako aj právny dôvod vzniku pohľadávky a zároveň aj prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Je pravdou, že splatnosť uvedených faktúr nastala dňa

3.5.2008, 29.2.2008, 31.3.2008 a 27.6.2008, pričom plnenia z týchto faktúr sú premlčané s poukazom na uplynutie trojročnej premlčacej doby, nakoľko právny predchodca navrhovateľa podal návrh na súd dňa 14.6.2012 (§ 101 Občianskeho zákonníka). Z predloženého uznania dlhu jednoznačne vyplynulo, že odporca bol si vedomý tej skutočnosti, že uznáva premlčaný dlh, bol s touto skutočnosťou uzrozmeneý a prejavil záujem dlh novému veriteľovi zaplatiť, pričom je zrejmé, že si bol vedomý právnych následkov s týmto úkonom spojených. Tu treba poukázať na to, že kópia návrhu ako aj príloh bola odporcovi doručená dňa 13.3.2014, pričom odporcovi bolo doručené aj oznámenie vedľajšieho účastníka o jeho vstupe do konania, a to dňa 14.7.2014 s tým, aby sa odporca vyjadril, či so vstupom vedľajšieho účastníka súhlasí. Odporca v tomto zostal nečinný. Z predloženého uznania dlhu je zrejmé, že uznanie dlhu odporca podpísal až dňa 23.10.2014, to znamená keď mu bol známy obsah návrhu, ako aj to, že vedľajší účastník vstupuje do konania. Boli mu doručené aj prílohy k návrhu, kde okrem iného boli faktúry, ktoré sú konštatované aj v uznaní dlhu. Odporca sa nedostavil ani na pojednávanie, zostal naďalej nečinný, nevyjadril sa k návrhu ani písomne, ani k vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Súd je vzhľadom na uvedené skutočnosti toho názoru, že návrh navrhovateľa je dôvodný v časti priznanej sumy, a to 623,95 € spolu s úrokom z omeškania.

Za nedôvodný považoval však súd návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplataenia zmluvnej pokuty, ktorej výšku upravil v priebehu konania, a to sumou 215,76 €.

Je nepochybné, že navrhovateľ právo na zmluvnú pokutu odvíja od spotrebiteľských zmlúv, ktoré ako typové zmluvy sú uzavreté vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenia. Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, navrhovateľ menil len výšku zmluvnej pokuty. Zmluva o pripojení v zmysle § 43 Zákona č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov je svojim charakterom občiansko-právnu zmluvou, hoci v Občianskom zákonníku nie je výslovne ako spotrebiteľská zmluva upravená. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a Zákonom č. 610/2003 Z. z. má povahu vzťahu všeobecného predpisu a osobitného predpisu. Je nepochybné, že navrhovateľ pri uzatváraní zmluvy postupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania, ktorý je súdu známy a odporca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Vzťahy medzi účastníkmi konania na základe zmlúv vznikli v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do svojho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na vyššiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanoviť zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľov, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnáť túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Zmluvné dojednania v uzavretej zmluve, týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t. j. že zmluvná pokuta obstojí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejší alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník konania, a to spotrebiteľ. Už na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že navrhovateľ (právny predchodca navrhovateľa) ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v

súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností. Kladie sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy, ktorý obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje, aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávani vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľovi.

Zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný Občiansky zákonník, bola prebratá Smernica Rady č. 93/13/ EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095,21/4/1993, str. 29 - 34), túto smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Smernica Rady ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahuje nekalé podmienky obstojí ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu bežných ľudí.

V danej veci zmluvnú pokutu tak, ako je dojednaná v predmetnej zmluve, považuje súd za neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Navrhovateľ ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú navrhovateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do doby konca viazanosti. V zmysle predloženého Dodatku k zmluve bola dohodnutá viazanosť odporcu v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí úhrady za 23 fakturačných období, zostáva mu už iba jedna úhrada za posledné fakturačné obdobie, a pre jej nezaplatenie uplatní navrhovateľ rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Takisto treba uviesť, že uvedená zmluvná pokuta by zaväzovala len spotrebiteľa v prípade porušenia zmluvných povinností, avšak je tu narušená proporcionalita v tom zmysle, že dodávateľ nie je sankcionovaný žiadnou zmluvou pokutou za porušenie svojich konkrétnych povinností.

Už iné súdy právoplatne rozhodli o tom, že zmluvná pokuta v obdobnom spotrebiteľskom spore je neprijateľná, a teda neplatná (napr. rozsudok Krajského súdu Komárno sp. zn. 8C 93/13 zo dňa 24.6.2013, rozsudok Okresného súdu Košice II., sp. zn. 36C 337/12 zo dňa 30.4.2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co 260/13 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Dunajskej Strede sp. zn. 12C 88/12 zo dňa 6.2.2013). Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo Všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa (§ 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom na to, že už iné súdy rozhodli o neprijateľnosti rovnakej zmluvnej podmienky, súd na tieto rozhodnutia súdov poukazuje. Napokon niet pochyb o tom, že dodávateľ mal vedomosť o výsledku aj dôvodoch vyššie uvedených súdnych rozhodnutí v jeho právnej veci, rozhodnutie vrátane dôvodov je mu známe, a známa mu je aj tá skutočnosť, že už na základe uvedených rozhodnutí má povinnosť zdržať sa používania tejto podmienky aj do budúcnosti, pričom rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Súd vzhľadom na to, že v zmysle uvedených súdnych rozhodnutí už bola zmluvná podmienka uvedená v bode 2.3 Dodatku k zmluve, podľa ktorého záujemca, resp. účastník a poskytovateľ sa dohodli, že ak záujemca, resp. účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto Dodatku, záujemca resp. účastník sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10.375,63 Sk, vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, súd na tieto skutočnosti poukazuje a opätovne neurčoval výrokom neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky.

Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednania ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo, upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Ak teda odvodzuje navrhovateľ ako dodávateľ svoj nárok na zmluvnú pokutu z neprijateľnej zmluvnej podmienky a súd z tohto dôvodu nepriznáva právo navrhovateľovi, súd v zmysle § 153 ods. 4 OSP určil takúto zmluvnú podmienku v každej jednotlivей zmluve za neprijateľnú priamo vo výroku rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd v tejto časti návrh navrhovateľa zamietol.

Vzhľadom na to, že účastníci konania mali v konaní úspech len čiastočný, súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 2 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, a to v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám, uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.